

ИНТЕРНАЦИОНАЛНИ МАСТЕР ИЗ УЧЕЊА ДИГИТАЛНИХ
БИБЛИОТЕКА: УГРАБИ ПРИЛИКУ

Станислава Гардашевић
Студент DILL мастер програма

Сви који су икада покушали да издејствују стипендију за наставак образовања у иностранству, знају колико мукотрпан тај процес може бити. За оне који планирају да се упусте у такву потрагу, испричаћу моју причу, како сам нашла, аплицирала, била примљена и похађала један од мастер програма из области информационе и библиотечке науке, са надом да ће бити од помоћи.

Како се моје школовање на катедри Библиотекарство и информатика, Филолошког факултета, Универзитета у Београду ближило крају, желела сам да наставим са образовањем и намеравала сам

то да учиним у иностранству. Како сам већ говорила енглески језик прилично добро, мој први импулс је био да тражим стипендију за школовање у САД, с обзиром на то да та земља важи за лидера у образовању из области библиотекарства и информатике. Почела сам да се припремам за процес апликације, који је међутим био прилично захтеван, што је проузроковало да се предомислим везано за овај подухват.

У међувремену, пријатељица ми је скренула пажњу на програм који нуди стипендије и то у Европи, који ми је истог момента закупио мисли. У питању је про-

грам под именом Erasmus Mundus, финансиран од стране Европске комисије под покровитељством Извршне агенције за образовање, аудиовизуелну политику и културу. У оквиру овог програма развијено је више од 100 различитих мастер и 13 докторских програма, са циљем унапређења квалитета високог образовања кроз стипендирање и академску сарадњу између Европе и остатка света¹. На моју срећу, међу тим многобројним мастер програмима, пронашла сам један који је савршено одговарао и мојим интересовањима као и мом претходном образовању. Тај програм се зове Интернационални мастер из учења дигиталних библиотека (International Master in Digital Library Learning -DILL).

DILL је двогодишњи мастер програм организован кроз сарадњу између Универзитетског колеџа у Ослу- Норвешка, Универзитета у Талину- Естонија и Универзитета у Парми-Италија. Наставни програм је организован тако да студенти морају да проведу најмање један семестар у свакој од наведених институција, уз обавезу да пложе два модула по семестру (сваки модул носи 15 ЕСПБ) и зависно од предмета истраживања током израде мастер тезе (30 ЕСПБ) и локације главног суервизора мастер тезе, последњи семестар студенти проводе у једној од ове три институције.

Темељно сам припремила апликацију за овај мастер програм и послала је са великим ишчекивањима. Предуслов за аплицирање био је поседовање дипломе основних академских студија из области библиотекарства и информатике или друге релевантне области (180 ЕСПБ), поседовање вештина рада за рачунаром за информационе потребе и доказ поседовања знања енглеског језика (TOEFL/IELTS тест)². Поред тога, сваки студент је мо-

рао да пошаље лично мотивационо писмо, два писма препоруке и друга документа која је администратор захтевао током процеса апликације.

Као што је наведено на интернет страници овог мастер програма, апликације се процењују као комбинација различитих фактора:

- релевантност и успех претходног академског образовања (40%)
- поднето мотивационо писмо (30%)
- релевантно искуство и професионални тренинг (20%)
- писма препоруке (10%)³.

Како сам ја аплицирала за овај програм током прве Erasmus Mundus фазе, а друга фаза Erasmus Mundus II је почела претходне године, заједно са новим буџетом за наредне четири године, неке од околности за пријем су се у међувремену измениле.

Након што студент аплицира и буде примљен на овај програм, DILL конзорцијум у име студента аплицира за стипендију коју Erasmus Mundus нуди. Пуне стипендије су доступне студентима из такозваних „земаља трећег света“, што се односи на земље које не припадају ЕУ/ЕЕА ЕФТА земљама. Стипендије су веома великодушне и покривају све трошкове школарине, живота у иностранству, селидбе, здравственог осигурања итд. Почевши од ове године 10 стипендија је доступно студентима из земаља трећег света, 8 студентима из ЕУ/ЕЕА ЕФТА земаља и две стипендије студентима из области западног Балкана и Турске⁴.

Овај мастер курс такође пружа сјајну прилику наставно-научном особљу из земаља трећег света, које је такође у могућности да аплицира за стипендију како би извели научно-истраживачки рад или држали предавања у оквиру DILL конзорцијума, током ограни-

¹ http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

² <http://dill.hio.no/application/application/>

³ <http://dill.hio.no/application/admission/>

⁴ <http://dill.hio.no/scholarship/>

ченог временског периода. Стипендија је доступна наставно-научном особљу које поседује диплому доктора науке из области дигиталних библиотека и у могућности је да држи предавања на енглеском језику⁵.

Након завршеног процеса апликације била сам, природно, прилично нестрпљива да чујем резултате. У другој половини априла, коначно сам сазнала да сам примљена и наравно била сам усхићена због пружене прилике. У августу сам се преселила на локацију где се одржавао први семестар и то је било Осло у Норвешкој. Након што сам стигла у тај град, сусрела сам се са невероватном појавом-дневном светлошћу у 23 часа увече, али и са мојим новим школским друговима. Освежавајуће разнолика група коју чине људи са свих страна света, мој нови разред (трећа генерација DILL студената) састоји се од 20 студената који долазе из Уганде, Етиопије, Ирана, Индије, Пакистана, Бангладеша, Вијетнама, Филипина, Кине, Тајвана, Италије, Индонезије и срећом по мој друштвени живот али не и по усавршававање моје комуникације на енглеском, из Босне и Херцеговине. Разноликост међу студентима није само етничка, већ и у образовној и професионалној позадини из које долазе. Комисија који прави избор студената је имала у виду значај који доноси међусобна размена искустава и са јасном намером је направила групу коју чине не само студенти са позадином из библиотекарства и информатике, већ и са позадином из информационих технологија, бизниса, права и других сфера. Још једна занимљива чињеница јесте да најмлађи студент у нашој групи има 23 а најстарији 55 година, што доказује да не постоји никаква старосна граница при аплицирању на програм.

У првом семестру курсеви су се одржавали на Универзитетском колеџу у Ослу, у веома

пријатним и студент-центричним просторијам Факултета за журнализам, библиотекарство и информатику. У овој институцији су се одржавала два модула. Први је био Методе истраживања и теорија науке (Research Methods and Theory of Science), чија је сврха била да се студенти упознају са истраживачким процесом, са фокусом на квалитативне и квантитативне методе, пружајући студентима довољну позадину за будућу израду мастер рада. Други модул се звао Дигитална документа (Digital Documents). Овај модул се бавио више техничким и практичним темама као што су: типови, архитектура и изазови везани за дигиталне библиотеке, понашање корисника у дигиталном окружењу, индексирање, онтологије, семантичка мрежа, Једноставни систем за организацију знања тзв. SKOS, интеграција података, тематске мапе, Даблинско језгро, информациона архитектура и интероперабилност мета-података.

Цео разред, укључујући и мене, је успешно окончао први семестар и након зимског распуста сви смо се преселили на локацију где се одржавао наш други семестар. У питању је Талин, престоница Естоније.

Талин нас је дочекао са својим предивним средњовековним градом и невероватних 1,5 метара снега који се упорно одржао све до краја марта. Топлу добродошлицу нам је приредило наставно особље Института информационих студија, Универзитета у Талину, где смо имали још два модула. Један од модула био је Менаџмент људских ресурса (Human Resource Management), који се бавио теоријом, праксом, алатима и моделима који се примењују у овом пољу. Други модул је био Менаџмент информација и знања (Information and Knowledge Management), који је дизајниран тако да студенти стекну знање и вештине које ће им помоћи да разумеју вредност, природу, актуелне праксе и истраживања из овог поља. Оба модула су организована на такав начин да

⁵ http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

су оцењивана кроз различите колаборативне пројекте. Предавања су била пуна дискусија и рефлексија на различите теме обрађиване у модулима и поред драгоценог знања стеченог кроз наставни програм, могу да кажем да смо успели и да овладамо још једном битном вештином, а то је тимски рад.

Током другог семестра имали смо среће да чујемо предавања, уживо или путем видеоконференције, многих професора познатих и уважених широм света, као што су: Кристијан Шлогл (Универзитет у Грацу, Аустрија), Анамарија Лојд (Чарлс Стурт Универзитет, Аустралија), Луси А. Тед (Абериствит универзитет, Велика Британија), Џилијан Оливер (Универзитет у Велингтону, Нови Зеланд), Петер Ингвесен (Краљевска школа библиотекарства и информатике, Данска) Роналд Е. Деј (Индијана Универзитет, САД) Том Вилсон (Универзитет у Шефилду, Велика Британија) и други.

Још једна значајна прилика која нам је пружена јесте могућност да присуствујемо интернационалној конференцији у Тартуу под именом „Трансформисање културе у дигитално доба“ („Transforming Culture in Digital Age“). Ово јединствено искуство нам је омогућило да стекнемо увид у актуелне трендове, праксе и истраживања која се обављају у многим институцијама које чувају културну баштину,

музејима, библиотекама, а такође и уметника који се користе дигиталним технологијама.

По завршетку другог семестра следи летњи распуст након којег се цела група сели у Италију. Након годину дана проведених на самом северу Европе, искрено се радујемо благој медитеранској клими која нас очекује као и новим изазовима које нам Италија и нови семестар доносе.

Трећи семестар почиње двонедељном летњом школом у Фиренци, која нас спрема за модуле који се одржавају на Универзитету у Парми. Један од два модула који се одржавају на овом универзитету зове се Приступ дигиталним библиотекама (Access to Digital Libraries) и фокусира се на основне концепте дигиталних библиотека, приступ информацијама, откривање информација, кориснички интерфејс и друге теме везане за овај предмет. Други модул је Корисници и коришћење дигиталних библиотека: квантитативна и квалитативна анализа (Users and Usage of Digital Libraries: Quantitative and Qualitative Evaluation). Овај модул је дизајниран тако да помогне студентима да уз употребу анализе и научно истраживачких методологија испитају на који начин корисници процењују дигиталне библиотеке и да истраже начине на које је могуће алоцирати ресурсе како би се задовољиле корисничке потребе. Последњи месец овог семестра студенти проводе у једној од европских институција које нуде услуге дигиталне библиотеке, где ће бити у могућности да стекну техничке и практичне вештине које ће им бити од користи у будућој каријери.

Конечно, стигли смо и до четвртог и финалног семестра, који сваки студент проводи у једној од три институције, које сачињавају конзорцијум, израђујући мастер рад.

Искуство које сам доживела као интернационални студент, похађајући овај мастер програм, је искуство које ми је променило живот. Остварила сам дивна пријатељства са

људима са свих страна света, имала сам прилике да се упознам са многим интересантним културама, научила сам да савладам и да живим са културним разликама које су неминовне, успела сам да научим по мало од норвешког, руског и италијанског језика, уживала у укусу домаћег афричког хлеба и индијског карија, и то су само нека од многобројних искустава и меморија које сам сакупила, а и даље сакупљам.

Имала сам прилике да пропутујем кроз многе европске земље, где бих завирила у библиотеке како бих покушала да ухватим траго-

ве атмосфере која се одвија у њима, коју се надам да ћу бити у прилици да пренесем, заједно са знањем стекнутим на овом мастер програму у неку од библиотека у мојој земљи.

Мој савет за оне који планирају да аплицирају за овај или било који други мастер програм у иностранству јесте: волонтирајте и радите у струци колико је то могуће, зато што је свако релевантно радно искуство високо цењено од стране комисије за избор студената. Потрудите се, дајте све од себе да одржите висок просек оцена и велика очекивања од будућности и уграбите прилику.

Литература:

<http://dill.hio.no/application/application/> (приступљено 25.VII 2010)

<http://dill.hio.no/application/admission/> (приступљено 25.VII 2010)

<http://dill.hio.no/scholarship/> (приступљено 25.VII 2010)

<http://dill.hio.no/visiting-scholars/> (приступљено 25.VII 2010)

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm (приступљено 25.VII 2010)